

'Films maken is gewoon fun!'

Op de Nederlandse filmacademie worden studenten klaargestoomd voor een filmcarrière. Drie ex-leerlingen vertellen wat er van hen is geworden.

Door Marjolein te Winkel

Ze zijn het over één ding eens: films maken is fantastisch. En alledrie weten ze dat ze hun leven lang niets anders willen doen. "Films maken is mijn passie", zegt Iris Otten (25 jaar). "Ik zou niet weten wat ik anders moet doen", zegt Floor Onrust (27 jaar). En voor Michael John Fedun (26 jaar) geldt: "It's fun!" De jonge producenten behaalden in 2001 hun diploma aan de Filmacademie. Sindsdien werken ze op geheel eigen wijze aan een carrière in de Nederlandse Film.

Afgelopen december richtte Onrust met haar nicht Sanna Fabery de Jonge het productiebedrijf Family Affair Films op. Ze hebben twee korte films ingediend bij het filmfonds. "Ik ben nog niet financieel afhankelijk van mijn bedrijf, omdat de projecten nog in ontwikkeling zijn." Daarom werkt Onrust nu nog bij Egmond Film and Television, waar ze de productie van de tv-serie Meiden van de Wit doet. Uiteindelijk hoopt Onrust fulltime films te kunnen produceren. "Ik zou het heel tof vinden om films te maken waarbij ik een groot publiek iets kan bijbrengen. Ik heb verschillende thema's in mijn hoofd die ik wil verfilmen. Mijn droom is om een film te maken waarin ik kan laten zien hoe slecht religie eigenlijk is. Maar het jasje daarvoor heb ik nog niet gevonden; zo'n thema moet er niet te dik bovenop liggen."

Michael John Fedun maakte al tijdens de filmacademie plannen om een eigen bedrijf te beginnen. Met vijf partners startte hij een half jaar geleden Corrino, een productiebedrijf dat 'filmed entertainment' maakt: films en tv-series, maar ook commercials en videoclipps. "Om films en televisie te maken, hebben we het geld nodig dat we met commercials en videoclipps verdienen. Maar op de lange termijn gaat het om films", zegt Fedun. "Het eerste waar ik naar kijk als ik een film wil maken is: zou ik het leuk vinden om naar te kijken?" Fedun houdt van avontuur in de film. "Als ik aan het eind van een zware werkdag voor de tv ga zitten, wil ik mijn zorgen vergeten en lekker genieten." Als voorbeeld van een goede film gold voor Fedun jarenlang de Amerikaanse actiefilm Die Hard. Inmiddels is hij hiervan enigszins teruggekomen. "Ik kwam naar Amsterdam om de filmacademie te doen. Hier heb ik geleerd om een goed script te waarderen. Nederlandse filmmakers diepen de karakters uit. Zo kwam ik er dus achter dat in Die Hard veel dialogen te stom voor woorden zijn. In een Nederlandse film zul je niet snel de tekst 'Yippee-ki-yay, Motherfucker!' horen."

"Ik heb er ook over nagedacht, maar ik vind mezelf nog te jong om een eigen bedrijf op te richten." Iris Otten wil eerst meer van de wereld zien voor ze zich aan een eigen bedrijf bindt. "Ik ben net een maand aan het werk voor een documentairemaatschappij, View Point Productions. Hier leer ik veel technische dingen, zoals montage en ondertiteling. Maar ik mag ook begrotingen maken en aanvragen indienen. Ik vind het fijn dat ik het hele proces van films maken leer, zonder financieel verantwoordelijk te zijn voor het project." Otten denkt niet dat ze de komende vijf jaar een bedrijf begint. "Ik wil eerst projecten hebben en vanuit daar aan het werk te gaan. Ik wil realistische films en documentaires maken. Ik hou erg van subtiele, kleine scènes uit het leven gegrepen." Fedun gaat voor het grote bioscooppubliek. "Ik heb het grote voordeel dat ik films wil maken die een groot publiek zal aanspreken." Ook Onrust wil het liefst een groot publiek trekken. "Als ik een mooi verhaal heb, maar ik weet dat er geen mens op af zal komen, vind ik dat ik de film maar met mijn huis- tuin- en keukencamera moet maken. Films kosten veel geld, je moet het wel kunnen betalen." Ook Otten ziet dat deze zakelijke overweging misschien het verstandigst is. Maar: "Ik denk niet dat je altijd moet kiezen. Ik wil het allebei doen. Als je films voor een groot publiek maakt, kun je ook kleinere films maken, voor een kleiner publiek, waarvan je vindt dat ze gemaakt moeten worden." Otten erkent dat het steeds moeilijker om publiek te vinden voor de kleine films. "Je hebt geduld nodig om naar mijn films te kijken."

Over de toekomst maken ze zich geen van drieën veel zorgen. “De afgelopen jaren is er veel productiviteit geweest, er zijn goede films gemaakt”, vindt Otten. Toch komt maar een klein deel van de ingediende films uiteindelijk in aanmerking voor subsidies. Volgens Onrust kan dat anders. “De verhoudingen wat betreft subsidies kloppen niet, er gaat veel meer geld naar bijvoorbeeld toneel dan naar films. De regering denkt dat film geen kunst is, film moet zichzelf maar bedruipen. Dat komt de Nederlandse film niet ten goede.” Fedun is het hier niet mee eens. “Ik vind dat de fondsen genoeg geld geven. Filmmakers moeten creatief zijn met het zoeken naar geld. Buiten Nederland kun je ook investeerders vinden, al zal je daarvoor ook concessie moeten doen, bijvoorbeeld in de taal.” Hij denkt dat de komende generaties goed opgeleid worden om geldproblemen op te lossen. “De Filmacademie verandert steeds meer in een educatief instituut, waar marketing en finance wordt onderwezen. De mensen zullen meer commercieel georiënteerd worden. Dat zal, denk ik, leiden tot meer commerciële films. Maar er zullen altijd mensen zijn die verhalen willen vertellen en films willen maken.” Onrust is het hiermee eens. “In de jaren tachtig hebben de filmmakers het behoorlijk verpest; er kwam vrijwel niemand op hun films af. Dankzij films als Costa! en Volle Maan komt het publiek terug naar de bioscoop. De stap is nu kleiner om ook andere Nederlandse films te gaan bekijken.”